

16. JUUNI — NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU VALIMISTE PÄEV

Üha rikkamaks ja sisukamaks muutub nõukogude ühiskonna vaimne elu. Mõõdunud ajavahemikul astusid partei ja Nõukogude riik rea tähtsaid samme hariduse, teaduse ja kultuuri, kirjanduse ja kunsti edasiarendamiseks. Nelja viimase aasta jooksul on ehitatud üle 13 000 uue kooli. Rakendatud on ka uusi abinõusid kesk-, kõrgema ja kutsekooli töö parandamiseks. Praegu on rohkem kui kahel kolmandikul töölisest ja ligi pooltel kolhoosnikutest kõrgem või keskharidus (täielik või mittetäielik). Nõukogude noorsool on kõik tingimused viljakaks õppimiseks, hea kutseettevalmistuse ja ideelise karastuse saamiseks.

Seltsimehed valijad! Teaduse, kultuuri, hariduse ja tervishoiu alal töötajad, kirjandus- ja kunstitegelased! Kommunistliku Partei poliitika on poliitika, mis taotleb nõukogude ühiskonna igakülgset vaimset õitsengut. Hääletades kommunistide ja parteitute bloki kandidaatide poolt, te hääletate ühtlasi hariduse ja tervishoiu edasiarendamise poolt, meie teaduse ja kultuuri uute saavutuste poolt!

(Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee läkitusest kõigile valijaile, Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu kodanikele).

MEIE

SAADIKUKANDIDAADID

BALTI RAUDTEE TALLINNA VEDURIDEP
VEDURIJUHT-INSTRUKTOR
SOTSIALISTLIKU TÖÖ KANGELANE

RUPPERT KAIK

NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU LIIDUNÕUKOGU
TALLINNA VALIMISRINGKOND NR. 764.

TALLINNA ELAMUEHITUSKOMBINAADI
MONTEERIJATE BRIGADIR

JEVGENI KOMAROV

NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU RAHVUSTE
NÕUKOGU TALLINNA MUSTAMÄE VALIMIS-
RINGKOND NR. 454.

NSV LIIDU 50. AASTAPÄEVA NIMELISE
TALLINNA EKSKAVAATORITEHASE TREIAL

VALERI LIIV

NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU RAHVUSTE
NÕUKOGU TALLINNA OKTOOBRI
VALIMISRINGKOND NR. 456.

VALIJA MEELESPEA!

✦ NSV Liidu Ülemnõukogu valimised toimuvad pühapäeval, 16. juunil.

✦ Valijate nimekirjadesse on võetud alalise või ajutise elukoha järgi kõik kodanikud, kellel on valimisõigus ja kes on saanud valimiste päevaks 18-aastaseks. Instituudi ühiselamutes Akadeemia tee 5, 7 ja 9 elavad üliõpilased on valijate nimekirjas valimisjaoskonnas 182/2 (asukohat Ehitajate tee 5, TPI õppekorpus, ruum AV-210).

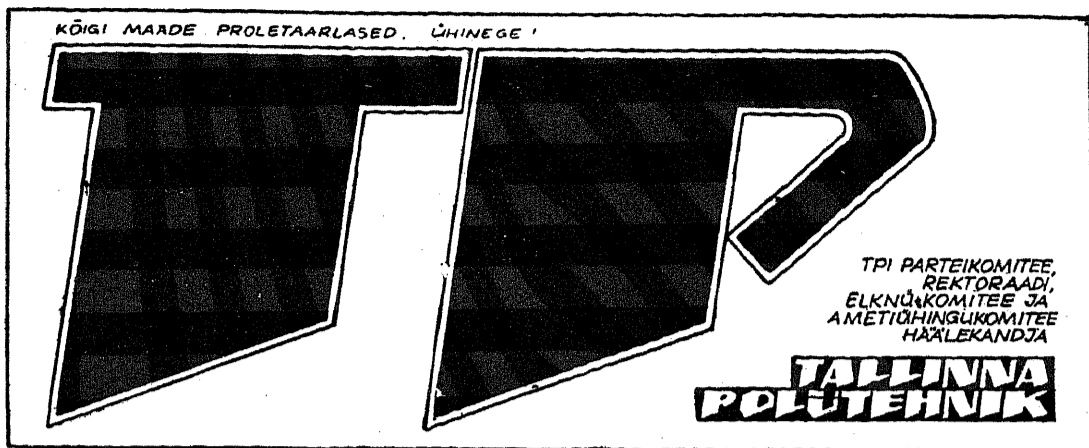
✦ Alates 15. maist on valijate nimekirjad kõigis valimisjaoskondades üldiseks tutvumiseks ja kontrollimiseks välja pandud. Valimisteks ladusate ettevalmistamist, oma kodanikukohuse täitmist, eksamisessiooni, praktikat ja teisi asjaolusid arvestades on vajalik, et iga üliõpilane, kes seda veel pole jõudnud teha, kontrolliks lähematel päevadel ISE oma nime õigsust valijate nimekirjas elukohajärgses valimisjaoskonnas.

✦ Kõigil neil üliõpilastel ja instituudi töötajail, kes seoses praktika või muude põhjustega lahkuvad oma praegusest elukohast pikemaks ajaks või ka valimiste päevaks, on vajalik enne ärasõitu välja võtta häälletamisõiguse tõend. Selle tõendi alusel saab valimiste päeval, 16. juunil häälletada igas valimisjaoskonnas NSV Liidu territooriumil.

VALIJATE KLUBI ÜRITUSED

4. JUUNIL KELL 16 TPI AULAS
KOHTUMINE SAADIKUKANDIDAATIDEGA.

11. JUUNIL KELL 16 KOHTUMINE
TALLINNA LINNA TSN TK ASEESIMEHE
VALTER HALLMÄEGA.

Nr. 17 (747)

Reedel, 24. mail 1974

XXVI AASTAKÄIK

VALIJATE TEENINDAMISEKS

Valijate klubi TPI-s alustas aprillikuus. Moodustati klubi nõukogu, kuhu kuuluvad teadusliku kommunismi kateedri vanemõpetaja Vladimir Parol, ühingu «Teadus» TPI organisatsiooni esimees Endel Ojasild ja ametiühingu klubi kunstiline juht Olavi Pihlani. Täna on paberilt teoks saanud mitmed valikud üritused: TPI parteikomitee poolt aktiivi valimisele nõupidamine, NSV Liidu Ülemnõukogu Rahvuste Nõukogu nr. 454 asutuste ja ettevõtete kollektiivide esindajate koosolek TPI aulas, valijate osalemine võidupüha matkal. Hulk valijaid tuli 14. mail osa saama kodulinna tänasest ja homsest —

Tallinna Linna TSN TK Kapitaaletituse valitsuse juhataja Ülo Reinkort rääkis Tallinna tänapäevast ja arenguperspektiividest. 21. mail kõnelesid TPI õppejõud NLKP XXIV kongressil vastuvõetud rahuprogrammi elluviimise kohta. 28. mail tutvustavad õppejõud kõrgema kooli arenguperspektiive ja õppimisvõimalusi TPI-s. Ees seisavad kohtumised saadikukandidaatidega ja Tallinna Linna TSN TK juhtivate töötajatega. Paralleelselt kuupäevadega määratud üritustega tehakse valimisteks ettevalmistusi iga päev. Õppeühmades tutvustatakse NSVL riigivõimuorganite struktuuri. Meelelahutuslikku osa täiendatakse kontserdiga TPI aulas:

hiljuti esines TPI kammerkoor, instituudi taidlusoperetikollektiivi esituses nähti opereti «Vaba tuul» montaaži. Muidugi on klubi ülesanne teenindada valijaid ka 16. juunil, valimiste päeval.

Meie instituudi ruumes töötavad kolm valimisjaoskonda: nr. 181/1, 182/2, 230/14. Rahvast käib neis praegu iga päev, ka lähedalasuvate TPI ühiselamute üliõpilasi, kes 16. juunil sinna valivad. Praegu tullakse ise kohale, kontrollimaks oma nime õigsust valimisnimekirjades. Nii, õigel ajal ettevalmistusi tehes, täidetakse üht, nn. organisatsioonilist punkti TPI valijate klubi tööplaanis.

Keemiaolümpiaadi võitjad

Olümpiaadi «Üliõpilane ja teaduslik-tehniline progress» keemiaalase konkursi vabariiklik voor toimus TPI-s 29. aprillil. Osa võtsid kolme kõrgema õppeasutuse — EPA, TRÜ ja TPI viieliikmelised võistkonnad. Konkursi viidi läbi eraldi keemikutele ja mittekeemikutele (s.t. nende erialade üliõpilastele, kel keemia ei ole profiileerivaks õppeaineks).

Keemikute voorus olid võistlustules TRÜ ja TPI üliõpilased. Võistlus oli küllaltki tasavägine ja hinnete kokkuvõtmisel osutus paremaks TPI võistkond, kogudes 213 punkti TRÜ 198 punkti vastu. Individuaalselt saavutas esikoha TRÜ III kursuse üliõpilane Indrek Range 58,8 punktiga. Meie paremad:

2. Viktor Buts, (KA-47) 57,8 p.
3. Marie Kotkas, (KA-47) 44,6 p.

4. Kaarel Siirde, (KA-61) 43,5 p.

Võistkonna moodustasid põhiliselt teise kursuse üliõpilased, kellel on läbivõetud teoreetilise kursuse materjal veel värskest meelest. Meie kateedri õppejõududel on põhjust rõõmustada oma kasvandike eduka esinemise üle. Loodame, et vabariikliku koondisse arvatud üliõpilased kaitsesid üliõpilastele keemiaolümpiaadil edukalt meie vabariigi au.

Mittekeemikute konkursis võistlesid EPA, TRÜ ja TPI üliõpilased. Ka selles voorus kujunes võistlus TRÜ ja TPI võistkondade vahel äärmiselt tasavägiseks, kusjuures TRÜ üliõpilased revanšeerisid keemikute ebaedu ja TRÜ bioloogidel õnnestus napilt ületada TPI võistkonna tulemust. EPA koondis jäi nendest rivaalidest

tunduvalt kaugemale. Kogusummas sai TRÜ 215 ja TPI 212 punkti. Individuaalses järjestuses saavutas esikoha TRÜ II kursuse üliõpilane Villem Laas 58 punktiga. Meie üliõpilased said järgmised kohad:

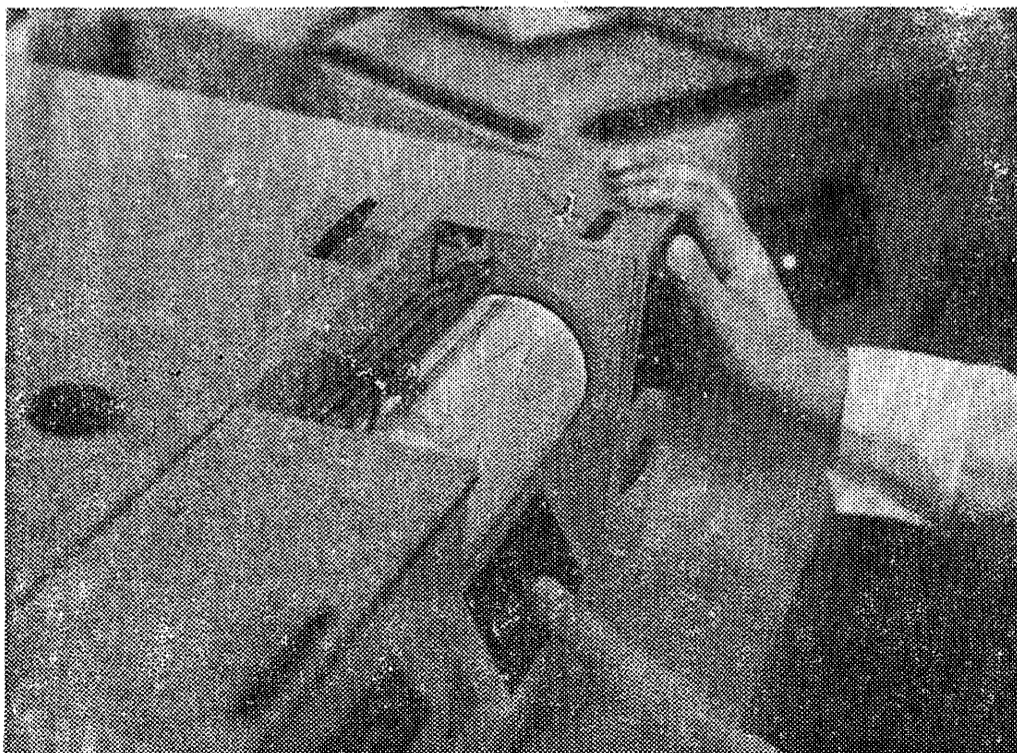
2. Andres Udal, (LE-21) 57 p.
- 3-4. Tiit Plakk, (LE-21) 55 p.
5. Ants Erm, (KP-61) 47 p.

Siinjuures on vajalik märkida, et elektrotehnikateaduskond andis TPI võistkonda 3 esimese kursuse üliõpilast.

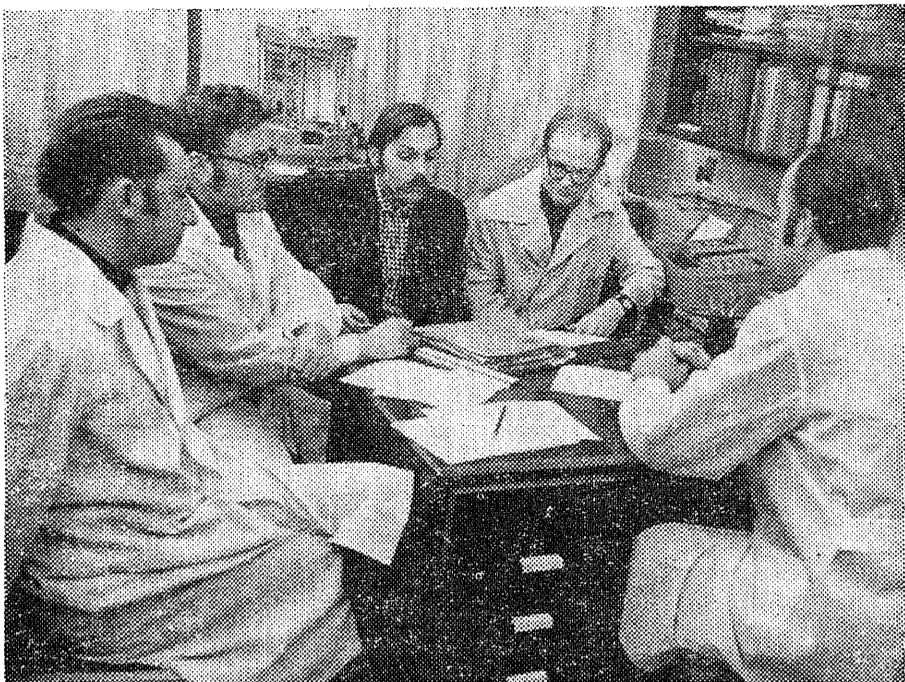
Kokkuvõttes võime rahul olla olümpiaadil esinenud üliõpilaste teadmistega ja loodame, et meie paremate edu innustab ka teisi üliõpilasi.

E. ARUMEEL
anorgaanilise keemia kateedri dotsent.

1. NISUGUNE ON ALGUS

* 26. mail on keemikute päev. See foto siin juhatas sisse lood meie maja keemikutelt ja keemikutest 2. ja 3. leheküljel.

KEEMIKUTEST ja PARADOKSIST

Teatavasti on meie maal peaaegu kõikide juhtivate kutsealade töötajatel oma päevad. Nii ka keemikutel. Kui lubada aga teatavat interpreteerimisvabadust, võivad keemikud tähistada isegi mitut päeva: mais keemikute päev, metallurgia-keemikutel juulis metallurgide päev, naftakeemikutel septembris nafta- ja gaasitööstuse töötajate päev, keemiaõpetajatel oktoobris õpetajate päev. Arvatavasti näitab kõik see teatavas mõttes ka keemia, keemiatööstuse ja keemikute osatähtsust meie ühiskonnas.

Kahtlemata on keemiku elukutse raske, kuid austusväärne ja vajalik. Teisest küljest on keemia ka intrigeeriv ala, suhtumine tema eri aspektidesse sageli isegi paradoksaalne. Kutsuvad ju keemia, keemiateadus ja keemiatööstus eri inimeste hulgas esile kõige vastakamaid arvamusid: ühed loevad keemiateadust üheks arenenumaks, kuid ka arenemisvõimelisemaks teadusharuks, teised aga näevad keemias mitte loogilise struktuuriga teadust, vaid ainult mehaanilist informatsiooni ja retseptide kogumikku; ühed näevad keemiatööstuses ainult nailonit ja moodsat kõõgimööblit, teised loevad teda peapõhjuseks kõikidele inimkonna tegelikele ja kujutletavatele hädadele, looduse ja elukeskkonna saastajaks.

Mis tingib nii erineva suhtumise? Milles peitub see keemia paradoks?

Minu arvates on suhtumine keemiateadusesse suurel määral mõjustatud sellest, et ajalooliselt kujunenud ja praegu veel küllalt laialt levinud vaate järgi paigutatakse keemia ja keemiline tehnoloogia nn. jutustavate teadusharude hulka, mille matematiseerimine olevat kui mitte just võimatu, siis vähemalt täiesti kasutu. Selle arvamise standardpõhjendus kõlab umbes, et «esiteks ei lähe keemia-inseneril matemaatilisi teadmisi üldse vaja ja teiseks ei saaks ta matemaatikast nagunii aru».

Selle väite esimene pool on osaliselt õige vast mõne puhtkeemia (mitte aga tehnoloogia) haru kohta selles mõttes, et seal on rangelt matemaatiline aparatuur sageli liiga keeruline igapäevaseks kasutamiseks. On ju keemia seaduspärasuste põhimõtteliselt palju keerukamad kui füüsikal, mis oma matemaatilise lähenemisviisi poolest on kõikidele teistele teadustele eeskujuks. Peale selle on aga keemiliste nähtuste füüsikaline sisu sageli hõlpsasti väljendatav loogilise arutelu või poolempiiiriliste valemitte abil. Seepärast ongi keemias mõnikord võimalik (isegi otstarbekas) rangest matemaatikast mööda minna, kui põhimõtteline külg selle all kribust-krabust puhtaks saab. Olen sügavalt veendunud, et vahel on tarbetu,

näiliselt matemaatiline rüü teadusele sama ohtlik kui matemaatilise lähenemisviisi puudumine.

Kahtlemata on keemia ja keemiline tehnoloogia matemaatilised teadused. Need, kes näevad nendes ainult tuupimist, informatsiooni matemaatilist salvestamist, et tunne tegelikult nende tõelist loogilist sisu. Ei seisne ju teaduse loogika mitte formaalsetes matemaatilistes tehetes, vaid seaduspärasuste väljendamisest.

Mis puutub arvamusse, et keemikud matemaatikast vähe tunnevad, siis selle arvamus õigsus sõltub rohkem sellest, kuidas keemikuid on õpetatud, mitte aga keemias.

Loomulikult vastutavad keemikute õpetamise eest eelkõige keemikud ise. Ja mis siin salata, ega me selles suhtes süüist päris puhtad polegi. Eelkõige keemiaalase propaganda poolest, mida seni küll väga halvasti teeme.

Meie instituudi keemiateaduskonnas võib viimasel aastakümnel näha tõelist aja märki — feminiseerumist. Veel aastat 15 tagasi moodustasid teaduskonna üliõpilaste enamuse noormehed, praegu on nad mõnes rühmas tõeliste harulduste osas, keda (nii tütarlaste kui ka õppejõudude poolt) sõna otseses mõttes kätel kantakse. Seega on keemiateaduskond tõeline illustratsioon avalikule saladusele, et naised on palju teadmishuvilisemad, kultuuripüüdlikumad ja -tundlikumad meestest.

Ometi tundub peaaegu seletamatu, miks ikkagi nii keskkooli lõpetanute hulgas kui ka isegi meie instituudis keemiat nn. naiste alaks loetakse. Selle põhjuseks ei saa ometi olla asjaolu, et keemiatööstus on lahutamatu seotud mahukate laboratoorsete uuringuteaga, mistõttu suur hulk keemikuid töötab laboratooriumis. Arvatavasti ka mitte seetõttu, et keemiku töö vajab eelkõige täpsust, korrektsust ja distsipliini, mille poolest naised üldreeglina meestest positiivselt erinevad. Kõigele vaatamata on tehnoloogi töö keemiatehases palju vähem «naiste» töö kui kas või elektritööstuses oma. Ja keemia-insener peab olema mitte ainult tehnoloog, vaid parajal määral ka automaatik, soojustehnik ja mehaanik. Kes seda ei suuda, pole ka õige insener!

Viimastel aastatel on keemiat ja keemikuid süüdistatud meie ajastu suurimas pahes — keskkonna saastamises. Küllap on suures osas need süüdistused ka õiged — üks suuremaid keskkonnasaastajaid on tõesti keemiatööstus. Seega langeb moraalne vastutus ka keemikutele. Teisest küljest on väitlused elukeskkonna saastamise ja kaitse ümber suurel määral variserlikud või platoonilised. Kritiseerijad oskavad küll (ja

õigusega) kritiseerida, kuid enamasti on neil vähe konstruktiivseid ettepanekuid peale väite: «Saastamine tuleb ära lõpetada». Seda ei saa aga teha mitte niisama, lihtsalt käsu peale. Siis peaks inimkond loobuma ka väga paljudest praegu tehnoloogia poolt pakutavatest hüvedest. Kes meist aga tahaks autosõidu asemel hakata uuesti jalgsi käima või sünteetilise pesemisvahendi asemel pesumasinas keeta pesu tuhaleotisega? Saastamist ei saa ka lõpetada lugematute puhastusvahendite ehitamisega — nende maksumus ületaks kaunelt põhitoodangu enda maksumuse.

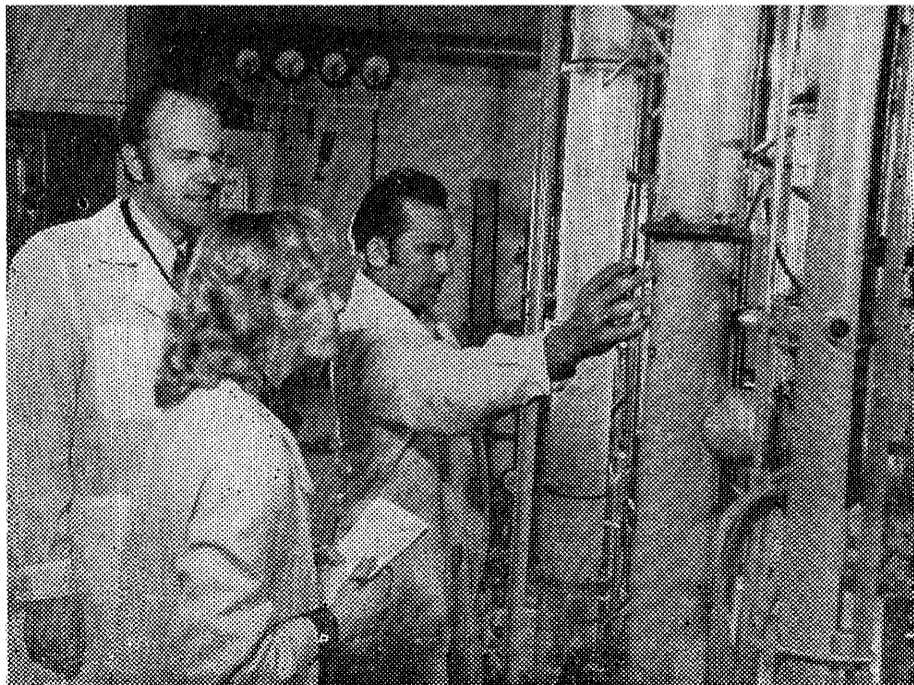
Olen veendunud, et keskkonnakaitse probleeme ei saa lahendada lihtsalt targutamise või halemeelsete üleskutsetega. Mitte ainult koputamiseks selle või teise ametimehe südamest. Alustama peab tehnoloogiat endast; just tema peab kindlustama vajaliku positiivse nihke keskkonna reostusastme vähendamisel. See aga eeldab, et paljud tootmisrotsessid, sealhulgas ka keemilised, tuleb kujundada põhimõtteliselt teisiti. See on aga eelkõige keemikute endi kohus.

Keemikute ees seisab palju raskeid, kuid huvitavaid probleeme. Nende lahendamiseks on vaja tahet, eruditsiooni ja fantaasiat; on vaja seda, mida inimestes kõige kõrgemalt hinnatakse. Kergelt elu keemikutel loota ei ole. Otsimis-, avastamis- ja leidmisrõõmu aga küll...

Selleks kõikidele keemikutele — head keemikute päeva!

LEEVI MÜLDER

3. JA... TULEB VÄLJA KÜLL!

Neljasilmajutt keemiku-eelikuga

Saagem tuttavaks! Mina olen Andres Lai. Kui kunagi hallil ajal perekonnanimesid anti, sai üks mu esiisa mõisast temale täiesti iseloomuliku nime — Laisk. Hiljem poetati kaks tähte nime lõpust küll ära, kuid ilmselt ainuüksi pärilikkusest põhjustatuna kipub minu ümber võtma maad arvamus, et ma noore mehe kohta liiga aeglaselt oma käsi ja jalgu liigutan. Ise ma seda suureks veaks nagu ei peagi, kuna mõtted niikuinii liiguvad paraja tempoga.

Pärast TPI keemiateaduskonna lõpetamist olen laboratooriumis töötanud napilt aasta (teadurite hulgas öeldakse selle kohta: tööstaaž alla viie aasta). Jändan kogu aja ühe aparaadiga, mida nimetatakse gaasikromatograafiks. Kui ma olin esimest nädalat üliõpilane, näidati meie rühmale teaduskonda ja muuhulgas ka seda aparati. Tolle päeva mulieid iseloomustaks kõige täpsemalt see koht eesti rahvaluulest, kus kõneldakse vasikast kariaaia vastse pääsla ees. Igatahes tundus mulle, et nende neljateistkümne nupu sihipärase keeramisega võib toime tulla ainuüksi teaduste doktor. Peale instituudi lõpetamist kulus mul ausalt öelda neli päeva, et meelde jätta, mida iga nupp teeb, aga siis selgus ka kohe, et teadusliku töö mure ja rõõm on ühte punkti keeratuna peidetud hoopis muiale — iga uus proov, mida analüüsin, nõuab minult loomingu list lähene mist.

Mina arvan, et teaduslik uurimine pakub inimesele rõõmu põhiliselt oma ammandamatusena.

Aga mida ma siis ikkagi konkreetset teen? Kõige lähemalt — lahutan aparaadiga igasuguseid keerukaid aineid segusid ja määrän nende hulki. Vahel olen mõelnud, et vaevalt saksa kirurg H. Brunschwig 1912. aastal mõistis, millise avastuse tegi, kui ta oliiviõliga imutatud puukäsna kasutas. Igatahes rohkem kui nelisada aastat ei osatud selle avastusega midagi peale hakata ja meie sajadi keskpaigas tuli gaasikromatograafia uuesti leiutada. Muide, Brunschwigi katset korraldati 1957. aastal ja leiti, et mees oli tõesti oma ajast sajanendeid ees olnud. Jah, aga siit järeldub ka, et kuulsaks saamiseks tuleb avastus teha õigel ajal.

Laboratooriumis muide ei mõelda lakkamatult suurtele avastustele. Siin tehakse igapäevast tööd, sest ainult nii tulevad pähe mõtted ja ainult osa neist on targad. See pole enam tähtis, kas mõte tuleb sööklajärjekorras, trammis või kolleegiga vaieldes. Oluline on see, et mõte idaneb ainuüksi tööinimesel.

Aga kuidas siis laboratooriumis töötatakse?

Praegu näiteks vahetavad

tähtsaid mõtteid kolleegid X ja Y.

X: «Kuule, noor sõber, see on minu kolb, mille sa võtsid. Silmapilk too tagasi!»

Y (kes on X-ist tõesti poolteist päeva noorem): «Narr, mina küürisin seda kolbi pool tundi. Ei tule kõne allagi!»

X: «Huvitav, kes tõi laost selle atsetooni, mille sa pesemisega ära raiskasid?»

Jne. jne.

Lisaks võiks ainult märkida, et X ja Y õppisid ühes rühmas ja on kõige paremad sõbrad. Sügisel astuvad nad aspirantuuri ja nende ühise töö esimene etapp on üleliidulises ajakirjas juba avaldatud. Töö näib jagunevat kaheks iseseisvaks teemaks. Nad on toredad poisid ja oskavad oma keerukate sünteesimiste vahele ka nalja heita.

Kui aparat töötab («analüüs jookseb», nagu öeldakse), siis kipub mõte uitama vägisi ka tööst kõrvale. Mõõdunud suvel oli klassikokkutulek. Viis aastat lõpetamisest. Kõige tähelepanuväärsem, mida ma klassivennade ja -õdede juures tähele panin, oli igasuguste illusoorsete plaanide kadumine. Paras hulk vanu klassikaaslasid oli käinud mitu aastat Tartus inglise keele, ajaloo ja juura sisseastumiseksamite päiklit puresmas. Enamikul jäigi see katki hammustamata ja aasta peale keskkooli oli asi tundunud veel lootusetumana, kui esimesel korral. Üks mustaverd klassiõde oli küll välja õppinud saksa filoloogiks, aga töötas sekretärina ehitustrustis, sest pealinnas oli igal pool paraku juba samasuguse diplomiga rahvast palju ees. Maaõhk aga ei olnud talle kahjuks vastuvõetav.

Nii see tõsielu neid ilusaid plaane rehitseb ja silub. Iseloomegi oli viis mõõdaläinud aastat nagu koolutanud. Pinginaaber Anti, vembumees ja meie tubli klassijuhataja alaline murelaps, heitles ja võitles minuga ühes rühmas esimeste kursuste üldainetega kohutaval kombel. Hiljem läks tal nagu lahendamaks. Ja ole lahke — tehastes kerkivad mehed vist natuke kiiremini kui laboratooriumis — läinud nädalal rääkis Anti juba, et tõusis oma keemiakombinaadis meistrist tsehhiulema asetäitjaks. Igatahes on mees palju muutunud — riuakaid täis abiturientid on saanud igati tip-top insener.

Meie neljasilmajutt, mu lugupeetav üliõpilase-eelik, kippus jääma nagu ühepoolseks. Aga ma saan Sinu vaikimisest aru — Sul pea raskeid probleeme täis. Tahaksin, et Sa teeksid nende probleemide juures otsuse perspektiivitundega. Katsu lihtsalt mõelda viis-kuus aastat ettepoole. Niisiis — head juurdlemist.

Sinu,

ANDRES LAI

Dots. K. TIHASE JUUBELIKS

27. mail saab TPI graafika kateedri juhataja, dots. KARL TIHASE kuuekümneseks. Üle poole läbitust kujundavad põhiliselt künnivaod pedagoogilisel tööpõllul — neist veerandsada TPI-s, ülejäänud Novosibirski Ehitusinseneride Instituudis, mille juubilar lõpetas arhitektuuri erialal kiitusega.

Sihvakas-sirgest ja sitkest «siberi-eesti» puust voolitud juubilaris on õnneliku ühenduse leidnud teaduri ja taiduri vaimuanded, mida täiendavad teo- tahteline aktiivsus ja loomupärane visadus seatud sihtide saavutamisel. Kuuldes tuntud vaidlust füüsikute ja lüürivate vajaduse kohta, võiks julgelt öelda, et ei üht ega teist, vaid rohkem tihaski vaimulaadi, omanäolist ja mitmekülget talenti. Et mitmekülgsus ei vii alati väheviljakale rahmeldamisele (nagu pahatihti juhtub), seda näitab juubilaril tegude- toimetuste märkimisväärne tulemusrikkus.

Ja tööpoolest — juubilaril on kõrgelt hinnatud pedagoogina (kusjuures edukat õppetöö kõrval on ta kahe õpiku kaasautor), tunnustatud teadusemehena ja imetletud kunstnikuna. Kas või

pinnapealseltki peab rõhutama K. Tihase teeneid eesti talu- arhitektuuri uurijana ja populariseerijana. Sel alal lõi juubilar isegi uue, mõneti emotsionaalsema käsituslaadi endise kuivalt fikseeriva ja deskriptiivse asemel. Taluarhitektuuri põhjaliku tundjana, kaitses ta sel alal arhitektuurikandidaadi kraadi (1954; «Eesti talu- elamu»), on paljude artiklite ja mitme monograafia autor, talle usaldati ka vastavate osade kirjutamine vabariigi kahes väär- kas suurteoses: «Eesti arhitektuuri ajaloo» ja «Eesti kunsti ajaloo». Ei saa märkimata jätta, et juubilar oli vabaõhu- muuseumi üks initsiaatoreid ning peamine konsultant nii projekteerimisel kui ka eksponaatide valikul.

Kunstivallas peab juubilarist rääkima isegi kahes aspektis — kui graafikust ja kui akvarel- listist. Suurepärase graafikuna on ta illustreerinud ise kõik oma teosed, kuulnud seejuures kiidusõnu nii lugejailt kui ka kirjastuse kunstikriitikutilt.

Akvarellis, mida juubilar aastaid viljeles kui hobit, on ta nüüd jõudnud professionaalse tasemele. K. Tihase lüürilise alatooniga akvarelle oleme võinud imetleda juba mitmel aastal küllaltki mahukat perso- naalnäitustel TPI-s; ilmunud on postkaardimapp ja ilmumisel album juubilaril akvarellidest taluarhitektuuri kohta. Peale selle on juubilar viimastel aastatel sügavalt sisse elanud veel ühte kunstiliiki — disaini. Sellega seoses tahaks märkida ka ta võimete organisatorlikku tahku. Nimelt organiseeris ta TPI-s ülimalt lühikese ajaga disainialase õppemetoodilise kabineti koos tarbavormide minimeerimisega.

Soovime juubilarile veel rohkesti loomingurikkaid töömehe- aastaid ning edukat eneseavaldust teaduses ja kunstis.

GRAAFIKLASED.

* MEELEOLU

Meistrimärgid

TPI meistrimärgid kergejõus- tikus jagati tänava välja 13. ja 14. mail Mustamäe staadionil. Kahel võistlusõhtul käis staadionil jooksuradadel, heite- ja hüppepaikades meistrimärke nõudmas üle 150 üliõpilase. Viit- teist neist, teistest kiiremat- tugevamat, ootas vääriline tasu talvise treeninguvaeva eest — meistrimärk.

Võistluste parima tulemuse eest kandis hoolt R. Sarv (LM-101). Kuulitõukeringist lennutas ta 7 kg «raudmuna» 15 m 18 cm kaugusele.

Väga pingelise võistluse pida- sid maha kaugushüppajad A. Elerand (TM-21), J. Rünk (MP-21) ja R. Tuvikene (MM-22). Nendevahelise paremuse otsus- tas alles viimane hüppevoor, kus võrdse tagajärje juures J. Rüngaga osutus kindlamaks A. Elerand.

Kahekordseiks TPI meistriteks tulid Toomas Suurvälgi (TT-101), kes oli teistest üle nii kettaheit- tes kui ka odaviskes, ja Jane Härm (TL-21), kes oli nobedam naiste 100 m ja 400 m jooksus.

Tihe rebimine käis ka teadus- kondadevahelises arvestuses. Meeste konkurentsis suutis elektrotehnikateaduskond oma paremust majandusteaduskonna ees tõestada alles peale viimast ala — odavisket.

Naiste arvestuses kuulus «ülemvõim» seekord keemiatea- duskonnale. Tubliult esinesid ehitusteaduskonna naised, kes suutsid ühe punktiga edestada majandusteaduskonda.

Teaduskondade üldise pare- musjärjestuse määramisel tuli kokku lugeda saavutatud esi- kohad, kuna kolm teaduskonda (majandus-, ehitus- ja keemia- teaduskond) kogusid võrdset punkte. Üldarvestuses osutus parimaks majandusteaduskond ehituse ja keemia ees.

T. TARVE

TEHNILISED TULEMUSED NAISED 100 m jooks

1. J. Härm (TL-21) 13,8
2. M. Sang (EE-61) 14,6
3. G. Kazatšuk (LS-27) 14,6

400 m jooks

1. J. Härm (TL-21) 1.05,1
2. V. Sakeus (KP-41) 1.10,8
3. L. Laid (TR-22) 1.11,6

kaugushüpe

1. A. Pajupuu (E-21) 4,57
2. M. Pilden (MT-21) 4,53
3. A. Kõvask (MÕ-41) 4,43

kuulitõuge

1. M. Sunila (KO-41) 8,82
2. I. Künsar (KA-21) 8,82
9. M. Sang (EE-61) 8,67

MEHED

100 m jooks

1. P. Nagel (AV-101) 11,2
2. H. Purdelo (TM-61) 11,4
3. H. Piirsalu (TP-61) 11,4

800 m jooks

1. H. Piirsalu (TP-61) 2.02,0
2. R. Normak (LS-21) 2.02,7
3. L. Kasvandik (KÜ-41) 2.05,7

INTERVJUU ASEMELE

(Algus 3. lk.)

Üliõpilassportlasi on mitmesu- guseid. Annaks Hea Sportlaste Hoidja (ma ei tea, kas katoliik- lastel vastavat pühakut on) roh- kem V. Looi, T. Suurvälgi, A. Kärsini ja mitmete teiste tuden- gite ning L. Harsingu, T. Lep- metsa, T. Berendseni jt. lõpetan- nute taolisi, kellega muret suht- teliselt vähe või üldse mitte. Ja hoidku meid infarktieleesse seisundisse sattumast ja pääst- ku meid ära nendest, kes näe- vad ees ainult sportlasekarjääri, NSV Liidu meistritiitlit ja olümpialootuse auväärset sei- sust. Nendest, keda peab kas iga kord või üle korra stipendiu- mikomisjoni välja kutsuma, veenma, noomima, karistama või lõpmatuseni tähtaegu pik- kendama. Hoitagu meid treene- rite eest, kes oma kasvandikke hoiatavad, et need õppetööst en- nast segada ei laseks. Neist vii- mati nimetatud spordilootustest ei ole minu teada ükski jõud- nud meistri nimetuseni. Küll aga teaduskonna ukse taha.

«Hea saatust» on meile andnud viimastel aastatel Tallinna Spor- diinternaatkooli tublisid lõpetan- nuid. Võib-olla vara kiita, kuid vähemalt spurtisid hästi J. Ro- genbaum, A. Elerand, H. Loo, L. Tamm jt.

On kuulnud häält, mis süü- distavad majandusteaduskonna dekaani «üliõpilaste sportlike saavutuste vastu võitlemises». Nii hull asi vast ei ole. Ennemi- ni võidakse süüdistada väljendu- se eest, et rohkem kasu on tänasest majandusteadlase diplo- mist taskus, kui meistersportlase diplomist seinal. Arvan, et hea majandusteadlane toob kommu- nismi ehitamisel rohkem kasu. Kuid olen nõus kompromiss- lahendusega ja eelistan silma- paistvate sportlike võimetega väljapaistvat õkonomist. Kuidas niisuguseid näidiseksplare rohkem saada, selles ongi proble- lem. (Et üksikuid olemas on, seda tõestab prof. R. Üksvärav).

Kas anda roheline tee spor- dile? Aktsepteerida kõiki treene- rite ja spordiorganisatsioonide taotlusi küll treeninglaagritesse, küll võistlustele lubamiseks? Neid on viimasel ajal õhtrasti ja vaagimine: kas lubada või

mitte, läheb päris ruttu siis, kui taotlus üleeelse lubamise kohta saabub täna. Aga kui soovitakse I kursuse tudengit juba esi- mestel semestripäevadel terveks- oktoobrikuuks treeninglaagrisse Sotsi? Ütled ei, — oled spordi vastu. Ütled jaa — aitad kaasa juba alguses viltujooksmisele. Tead, et sul on teaduskonnas näiteks Randala, Purdelo ja Pahapill. Kõik toredad noor- mehed, tahavad sportida, taha- vad õppida. Et nende sportli- kud saavutused paraneksid, oleks vaja sporditegemiseks rohkem aega. Et püsida rühmas, tuleks kõvasti pingutada õppi- misega. Treener taob kere kõ- vaks, sina vaimu vahedaks. Hea, kui läheb nii, nagu peab. Ühel juhul lõppes aga asi sellega, et noormees hakkas kartma nii hüppelatti kui dekaani läve- paikku. Kuni pikema puhkuseni psühhoneuroloogilises haiglas.

Olgu kuidas on — hea, kui sportimine teaduskonnas veelgi laiemalt leviks. Ja et sportlased HÄSTI edasi jõuaksid. Või olgu, vähemalt rahuldavalt — kui mi- nust lähem (ma olen 1.81) noor- mees, nagu seda on Allan Ele- rand, hüppab kõrgust 2.13.

Ainult dekaan ja prodekaan ei suuda enam sportlaste kõiki muresid kaasa muretseda (sest nimekate seltsimeeste arvamu- se kohaselt tuleb senisest roh- kem muretseda õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmise, teadus- lik-metoodilise töö ja paljude muude asjade pärast. Mida siis teha või kuidas olla? Võimalikule lahendusele viitas teaduskonna õppejõudude VTK matkal tun- tud spordiaktivist dots. V. Volt. Tema idee järgi rakendame uuest õppeaastast alates ühis- kondlikku spordidekaani, kelle ülesandeks jääb teaduskonna üliõpilassportlaste kartoteegi pi- damine, sidepidamine treenerite ja dekaani vahel, ettepanekute tegemine individuaalarvafikute- le viimiseks ja eksamisesiooni- pikendamiseks. Arvan, et kui dots. V. Volt selle ameti enda peale võtab, võib sport teadus- konnas senisest tunduvalt pare- mini laabuda. Loodan, et tea- duskonna spordiaktivistid sel- leks omalt poolt kaasa aitavad.

JUHAN TOOMASPOEG majandusteaduskonna dekaan

2000 m jooks

1. A. Lume KO-41 5.58,4
2. T. Sikk LA-21 5.59,0
3. U. Viin ET-101 6.02,6

110 m tj

1. M. Sootla AA-81 16,0
2. V. Peterson EV-67 17,2
3. T. Linnamägi E-22 17,3

kaugushüpe

1. A. Elerand (TM-21) 6,55
2. J. Rünk (MP-21) 6,55
3. R. Tuvikene (MM-22) 6,37

kõrgushüpe

1. V. Peterson EV-67 1,85
2. A. Saagim AO-21 1,85
3. T. Linnamägi E-22 1,75

kolmikhüpe

1. H. Annus E-42 13,60
2. T. Linnamägi E-22 13,18
3. M. Lõhmus KA-41 13,10

kuulitõuge

1. R. Sarv LM-101 15.18
2. T. Suurvälgi TT-101 13.36
3. L. Makstin E-23 13.22

kettaheide

1. T. Suurvälgi TT-101 40.44
2. M. Jürss AA-21 39.82
3. T. Toompuu E-22 39.22

vasaraheide

1. T. Mets LE-81 44.88
2. H. Madisson LS-21 34.42
3. T. Idnurm TE-41 32.02

odavise

2. U. Rotenberg LR-41 59.64
1. T. Suurvälgi TT-101 59.70
3. V. Peterson EV-67 54.82

ÜLDKOKKUVÕTE

1. Majandus
2. Ehitus
3. Keemia
4. Elektrotehnika
5. Energeetika
6. Mehaanika

Vastutava toimetaja aset.
M. RANDVEER

«Таллинский политехник», Ор- ган парткома, ректората, комите- та ЛКСМЭ и профкома Таллинско- го политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu»,
Tallinn, Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-05701.

Tellimise nr. 1148.

Toimetuse aadress: Tallinn, Ehitajate tee 5. TPI, 5. korpus, tuba 410. Tel. 532-723.

EÜE-74 meditsiiniteenistus

☉ KES POLE KÄINUD KAUKAASIAS ☉
AMETIÜHINGUKOMITEES ON SAADAVAL 2 TURISMI- TUUSIKUT KAUKAASIA EELMÄESTIKKU (11. JUULIST 30. JUULINI). TUUSIKU HIND 88 RUBLA.

TEATAB EÜE-74 MEDITSIINITEENISTUS

Üliõpilasi, kes hakkavad tööle Lõuna, Põlva, Tartu või Vil- jandi piirkonnas, vaksineeritakse peale teetanuse ka puuk- entsefaliidi vastu. Kuna süstimid võtavad aega ühe kuu, tuleb alustada enne 1. juunit. Kes pole veel käinud teetanuse vastu teist korda süstimas, tehku seda kohe. Tulevased malevlased, kes ei lõpeta vaksineerimist enne aktiivse töö- perioodi algust, arvatakse rühmade nimekirjast välja.